

Lapkričio, 1920

VEIKATA
ir DYKAI

Taisome ant išmokesčio.

uly

oklyt, N. Y

h Ave., Brooklyn, toties ir du blokai

LATA?

ta sunkią ligos naštą, jiegas ir energiją ir sunkesniais ir pavojingais ar sunkiai nutūstus, kuriuos gėmonės?

ies, jog niekas negali odeli neatėini pas męstų patyrimas pagelbinti kiti atsakę pagelbinti. Leidžia pasidaryti. Chronikas. Krasna, stas Vyrų ir Moterų ykitė, kad ir man asalinga ligonį atsakędyti. Reikali neat, audulius. Egzaminavimas, kurių tarp at ir ve skausmo su kė sveikata žinamas, ta, ta š ir pasakytū buna pavojinga.

šiu, Pilvo, Žarnų, Kė Ligas; Reumatizmas, kokia liga nesirigiuo žinaminimas DYKAI

Nedūliomis: 10 ryto iki 2 po pietų New York, N. Y.

N LINE
LINE

š persidėmė š **POJAUS**

A SAVAITĖ
išė pas
CO. 11
us.
K. N. Y. J.
entul.

NORA

ŠKA

DYKAI

nausius skaityto- k kad turėsite ne- audos del savo, uždyką keliatū ygučių, bet ir p- jūsių reikalus g- enraštį "Laisvė", site mūsų eiles ir e mums daugiau s mūsų darbe; džiū sakant, atlik- larba, kolį priva- i kiekvienas savo pažįstantis darbi- Jūs, draugai ir visuomėt būkite sve", o "Laisvė" umis.

š surašas, iš kurių as "Laisvės" skai- prikalbines viena Laisvėi" skaityto- pasirinkti 1 dol. nygų:

Kalyns 80c
Socialistai ir ko- ri 15c
as iš Paviako 10 75c
ų 20c
ikė Motina 20c
uose 25c
Sušals 15c
Sušals 20c
is Juokas 85c
Laisvės" Adm- oja

Pirmutinis Darbo žmo- nių Dienraštis. Išėina kas- dien apart nedėdienių.

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY

Kaina Suv. Valst. ir Ka- nadoj — metams \$7.00; pu- sei — 3.50; 3 mėnesiams — \$2.00. Kitose šalyse: metams \$9.00; pusei metų — \$4.50.

No. 267. Telephone 3878 Stagg Brooklyn, N.Y., Keturv. 11 Lapkričio (Nov.), 1920 PAVIENIO NUMERIO KAINA 4c. Metai X, Dienr. II.

W. VIRGINIJOS MAINIERIŲ STREIKAS PASKENDO ŠUVIŲ LIEPSNOJE

Valstijos Kariuomenė, Anglikasai ir Valkatų Gaujos Susirėmė Mūšyje

Streikieriai galutinai užval- dę Tug upės klonį. Washington, D.C., 10 d. lapkričio. — Pasak žinių, at- ėjusiu iš patikėtinų šaltinių, Westi Virginijos ir Kentuc- ky valstijų streikuojančių mainierių seniai grąšinamas "karas" jau prasidėjo. Mū- šis įvyko Tug upės klony, kuris skiria W. Virginiją ir Kentucky valstijas. Mūšy dalyvavo mainieriai ir ang- lies baronų palaikomos gin- klutos gaujos. Tikrosios priežastys, su- kėlusios šį "karą" kolkas yra slypiamos, nepaisant, kad kompanijos užsiuola ant darbininkų, būk pasta- rieji pirmutiniai pradėję leisti šūvis į Thacker Coal Co. "kempę", kuri randasi Kentuckės pusėj. Sakoma, streikininkai lai- kosi pilnai užmėgę tąją klonį ir drąsiai keičiasi šūviais su valstijos ir kompanijų gink- luotais būriais. Tūkstanciai šūvių buvo iššaudyta per pastarąsias 24 valandas.

NORI UZMEGSTI PRE- KYBOS RYŠIUS.

Pranešama, kad amerikie- čių pirklų delegacija ran- dasi Novorossyjske.

Pranešama, kad amerikie- čių pirklų delegacija ran- dasi Novorossyjske. Petrogrado "Krasnaja Gazeta" tikrina, jog Ameri- kos pirklų delegacija, esan- ti Novorossyjske, pietinėj Rusijoje, pareiškusi, jog grei- toj ateityj bus pradėta su Rusija prekyba. Delegacijos nariai paskel- bė, kuomet jie sugrįžšią į Jungtines Valstijas, jie at- šauksią tuos šlykštuosius melus, kokius skleidžia blo- gų norų gaivalai, bandyda- mi įtikinti pasaulio žmones, kad Rusijoje viskas blogai. Tačiau pranešimai nesu- teikia aiškesnių davinijų apie tosios delegacijos sudė- tį.

NEPASITENKINĖ ANG- LIES STREIKU.

Helsingfors, Finliandija. — Bolševistinė spauda rei- škia nepasitenkinimo jaus- mą pralaimėtu Anglijos mainierių streiku. "Kras- naja Gazeta" (Raudonasis laikraštis) sako, kad Brita- nijos darbininkai, spren- džiant iš viso jų veikimo, stovi toli gražu nuo Rusijos darbininkų. Tasai laikraš- tis pažymi, kad visi senieji Britanijos darbininkų vadai privalo būti pakeisti komu- nistais.

MILANO POLICIJA NU- ŽUDĖ REDAKTORIŲ.

Du socialistai žuvo susirė- mime su policija. Milanai, Italija. — 10 d. lapkričio. — Užvakardienos naktį čionai tapo užmuštais Carlo Rossi, italas socialis- tas ir laikraščio "Secolo" re- daktorius. Jį užmušė poli- cija laike susirėmimo su so- cialistais demonstracijoje. Vėliau vienas asmuo ban- dė nutraukti dabartinės vy- riausybės vėliavą, kabančią ant liberalų sąjungos namo, tačiau jį užpuolė policija. Mūšy krito vienas socialis- tas ir daugybė tapo sužeis- ta.

DRAPANŲ KAINOS NU- PUOLĖ ANT 10—50 NUOŠIMČIŲ.

Priežastis, kuri privedė prie šito žingsnio, esą, perviršius drapanų. Chicago, Ill., 9 d. lapkri- čio. — Šiame mieste prasi- dėjo United National Cloth- iers konvencija. Posėdžiai tęsiasi Lexington viešbuty. Vyrų drapanos, manoma, bus nupigintos ant 10—50 nuošimčių sandėlių kaina. Tas daroma delei to, kad, esą, per daug darbo prigra- minta, nėra kur padėti vy- rų drapanų. Ar iš šitų prižadų bus naudos visuomenei, tai pa- rodys ateitis.

TURKŲ NACIONALIS- TAI EINA SU RUSIJA

Gruzijos respublika ir- gi jungiasi su Tarybine šali- mi.

Angora, Mažoji Azija, 10 d. lapkričio. — Turkų nacio- nalistai atsiskė tartis su Konstantinopolio ministerių kabinetu, nepaisant, kokias sąlygas pastarasis siūlytu. Jie paskelbė, kad gina sykiu su Maskvos vyriausybe, ku- ri pažadėjo jiems militarinę pagelbą, jei pav., ant jų už- pulty greikai arba kitoki ne- prieteliai.

Ponia Halide Edib, viena iš nacionalistų vadų, kuri sunkiai nukentėjusi nuo džiovos kančių, oficialiai sa- ko, jog jinai pasirinko sau draugę Rusijos Tarybų val- džią. Jinai jau netiki Jung- tinėms Valstijoms.

"Klausimas buvo, su ku- miu turiu eiti: su Wilsonu ar Leninu", sakė ši moteris. "Aš nusprendžiau eiti su Leninu, kuris muša mūsų bendrą priešininką Angliją. Aš gyvensiu ir mirsiu su Leninu. Aš esu amžina prie- šininkė pasaulio civilizuo- tų inšininkų (bučerių)". Gruzijos respublika daro pasitarimus su Maskvos valdžia. Pastaroji, sakoma, siūlina Gruzijai aliejaus ir kūrų koncesijas, ragindama šią mažąją respublikę nu- traukti ryšius su francūzais ir britais.

VOKIEČIAI MUŠA LENKUS

12,000 kareivių esą įstoje lietuvių armijon.

Copenhagenas, 10 d. lap- kričio. — Lenkų laikraščiai praneša, kad daug vokiečių eina Lietuvos armijon. Kariuomenėje, mušančio- je Zellgowskio kareivius, e- sama 12,000 vokiečių karei- vių. (Pora dienų atgal bu- vo rašyta, kad apie 50,000 vokiečių kareivių randasi Lietuvos armijoj. Matyt, kad lenkų agentai meluoja ir nemoka melų sutvarkyti. Red.) Daug iš tų kareivių esą dalyvavę Bermonto ar- mijoj, kuri 1918 m. ėjo prieš rusus.

Laikraštis "Tilsiter Zei- tung" rašo, kad vienas va- varas aficerius, Falken- berg, organizuoja militarinį transportą iš rytinės Prūs- ijos, o kitas vokiečių aficie- rius organizuoja 8,000 karei- vių, kurie jau prirengti siuntimui Lietuvon.

GENERALINIS STREI- KAS APSUPA VISA MEKSIKA.

Daug traukinių jau nevaik- čioja. Mexico City, 10 d. lapkri- čio. — Tarpe Vera Cruz ir

Mexico City traukiniai jau sustojo delei egzistuojančio streiko pirmajam mieste.

Visoje Meksikos respubl- koje darbininkai tariasi eiti streikan Vera Cruz darbi- ninkams pagelbėti. Tasai miestas, tarsi nuimires: vis- kas sustojo.

FRANCŪZAI PASMERKĖ SYRIJETI.

Beirut, Syrija. — Fran- cūzų karinis teismas pas- merkė trims mėnesiams kalėjimo Taisir Effendi Hilany, laikraščio "Progre- so" spaustuvės direktoriaus pagelbininką už atspausdini- mą nepatinkamo francū- zams lapelio.

Sako, į Rusiją Galima Siųst ir Pinigų

Priurošta visi persiuntimo būdai, tikrina pripažintas Tarybų atstovas.

New Yorkas. — Dr. Dub- rovskis, 47 W. 42nd St., ku- riam Tarybinė vyriausybė pavelino persiusti žmonių pinigų ir laiškus į Rusiją ir Ukrainą, sako, kad jau galima siųsti savo giminėms pinigų į Tarybinę Rusiją. Tik nedaugiau siųsti kai \$400 vienai šeimynai.

Pasak Dr. Dubrovskio, ta- po padaryta sutartis su North American Banku, ku- ris apsiima bile šeimynai, esenčiai Tarybinėj Rusijoj, nusiųsti nedaugiau kaip \$400 (keturis šimtus doler- ių) arba 100,000 rublių.

Šioji sutartis padaryta pa- sidaravus Maskvos žydų šelpimo komitetui, kurį Dr. Dubrovskis čionai atstovau- ja. Bankas garantuoja pri- statymą pinigų. Už nusiu- ntiną imama vienas doleris. Pinigai galima pasiųsti ka- blegrama. Tačiau kable- grama pasiuntimas apsieis \$10.

Už kožną Rusijoj gautą dolerį bus mokama 250 rub- lių. Kadangi Tarybų val- džia nepavelina savo pili- čiams daugiau turėti pinigų kai 100,000 rublių, todėl ir negalima ten siųsti virš \$400.

Jeigu pinigai nebus priim- ti laike keturių mėnesių po išsiuntimui ju, tai viršmū- tas bankas sugrąžins juos siuntėjui.

Taip paskelbė Dr. Dub- rovskis.

IS LIETUVOS

Jenčiai (Sak. apskr.) Jen- čija kaime platinasi dizente- rija. Vienoj vietoj milicija buvo uždraudusi lankyti li- gonius ir net pripilno tam tikrą popierį prie durų. "Bet žmonės nuplėšė tą po- pierį ir pradėjo lankyti ligo- nius. Po kiek laiko apsirgo daugiau žmonių ir dabar li- ga išsiplėtė. Aš patarčiau klausyti gydytojų, o ne bo- žių pasakų.

DAROMA PROGRESAS PRADEJIMUI PREKYBOS SU RUSIJA

Tarybinės Respublikos Įgaliojimas Londonan Aiškina Metodas, Kokiomis Bus Pradėta Komercija Su Britanija

Londonas, Anglija. — Neatsižvelgiant į vilkinimus ir trukdymus pasirasymo po- bėdžių rusų prekybos sutar- čiai, laikas neleidžiamas vėluoti, bet ruošiamasi prie- to. Nepaprasta darbuotė šiuo taigę organizuoju ir laukėjy šitos sutarties, ku- ria manoma pradėti vykdi- ti ūmai po jos pasirašymui.

Leonidas Borisovičius Krasinas, Rusijos prekybi- nis atstovas, pasikalbėjime su "Monitor'o" koresponden- tu, paaiškino, kaip Rusija proponuoja pradėti ir toliau varyti pirmyn komercija su kitomis šalimis iki bus at- steigtas josios pilnas kredi- tas (iki jaja pilnai pasitikės kitos šalys).

Krasinas, pasikalbėjimuose su kitais pirkliais, padaro nepaprasto išpaždžio. Jis iš- rodo labai tinkamu pirklū, teisingu ir atviru.

Biznio varymo sistema tvarko specialė prekybos ministerija, kuri randasi Maskvoje. Jinai nuskie prekybos delegacijas į visus vyriausius pasaulio miestus. Taiigi tosios ministerijos užduotimi yra išspresti, kaip Rusija galės varyti komer- ciją su pasauliu be ūmaus atidavimo josios aukso už- gautas prekes.

Leonido Krasino ministerija

Tosios delegacijos sudaro ekspertus delei suradimo marketų arba ištyrimo pre- kių importavimui arba eks- portavimui į tasias arba iš- nųjų šalių, miestų, sričių, ku- rias josios atstovauja. Vi- sos tos delegacijos, egzistuo- janties įvairiose šalyse iki š- kolei yra priežiūroje L. Krasino, Rusijos užrubeži- nių prekybos reikalų mini- sterio.

Kožnų ty delegacijų bus centralio sojuzo arba Rusi- jos kooperacinių draugijų agentu. Jė veiks plačiu ba- vu, mokėdamos dideles su- mas pinigų už importus: ma- šinerijas, lokomotyvus ir ki- tas gelžkelių reikmenis. Jo- sios taipgi supirkdinės dra- bužių, avalų, maisto ir kito- kių namams reikmenų, taip- gi turės teisės pardavinėti Rusijos išdirbinius ir kito- kias medžiagas.

Kooperacijų darbuotė už- sieriniame biznyje, pažymė- jo Krasinas, labai daug reikš. Josios (koop.) galės tvarkingai išdalinti įgaben- tas iš užsienių prekes po vi- są šalį ir taipgi, kaip orga- nizuotas kūnas, pajiegs tik- duoti jai.

slingsai supirkdinėti daiktus išgabenimui užsienin. Be to, vyriausiu tu kooperacijų agentu uždavimū bus tari- masis su užrubežinių koop- eracijų draugijomis. Mano- met bus patikimai patini- ryšiai prekybinis delegacijų su kooperacijų ligon agentū- romis.

Garantijos fondas.

Ši sistema neturi būti klai- dingai suprasta delei atviro mainymosi prekėmis, nes visa prekyba bus garantuo- jama užstatu, sudėtu kuria- me nors užrubežiniame, pa- tikimame banke. Tasai už- statas ir bus garantija, nors, aišku, aktualis mokėji- mas pinigais už prekes bus daroma tik iki tol, kol bus isteigtas kreditas, patikė- timas Rusija.

Baigiant, Krasinas pridū- rė, kad Svedija sutinka pa- laukti užmokesčio 6 mė- nesius ir dargi reiškia savo nuomonę, kad jina galėtų palaukti net 12—18 mėnesių. Vienok tai ne Rusijos tiks- las geidauti ilgų kreditų. "Rusijos galimybė užsimo- kėti neprivalo būti saikuo- jama josios aukso izdu, bet gamtiniais šaltiniais ir jau sugamintomis prekėmis, ku- rios laukia išgabenimo už- sienin," pareiškė Rusijos at- stovas.

Kaipo pavyzdį, Krasinas pažymėjo, kad nepaisant Francijos ir Britanijos blo- kados ir su Lenkija ir Wran- geliu karo, Rusija pagaminō pardavimui prekių apie už \$250,000,000.

Rusijos delegacija Londo- ne gavo telegramą iš Mas- kovos, datuotą 28 d. spalio, kuri pažymi, jog tapo iš- leisti iš Baku kelioje Bri- tanijos atstovas belaisvini ir josios atstovas. Jie nušaben- ti i Tiflisą kur mvyko ir Azerbaidžiano vyriausybės užrubežiniams reikalams komisaras. Jis ten sudarys planus, kaip nugabenti juos į Britanija.

UŽPUOLĖ ANT TARYBU ATSTOVO.

Ryga, Latvija. — "Rusijos pilietis" užpuolė ant čia e- sančio Tarybų įgaliojimo, Denevskio. Užpuolikas ta- po suareštuotas. Tarybinė vyriausybė kreipėsi į šios šalies viršininkus, reikalau- dama, kad taji žmogų ati- duoti jai.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every day, except Sunday, at 455 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3878.

Early subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00. Entered as second class matter March 13, 1911, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

LAIKRAŠČIŲ IR GYVENIMO APŽVALGA

AR VISI RAUDONŲJŲ DARBAI?

Vargiai kurioje šalyje galima būtų surasti tiek ptošios ir viešosios policijos, kaip Amerikoje, ypač imiesčiuose. Didmiesčiuose šnipų visur knibžda — pilna gatvėse, traukiniuose, įvairiose pramogose. Jie areštuoja darbininkus ant gatvių už mažiausią, puse, prasarimą, jie "suseka" net suokalbių, kurių niek nepadaro. Žodžiu, Amerikoje neturėtų būt vietos kiems nors prasikaltėliams, neturėtų rasti piktadariai. Bet ar taip yra?

Amerikoje papildoma visokių piktadarysčių, bet jų susekama ir piktadariai nesugaunami. Kiek buvo kių atsitikimų, kur policija pagavo berūkstančias bombas, bet bombistų nesusekė. O jeigu policija pagavna rūkstančią bombą ir dar spėja ją užgesinti, tai juk dėjėjas bei bombistas turėjo būti ant vietos, nes užgėta bomba sprogs ta kelias minutes. Kiek tokių omų sprogo tuščiose kapitalistų rezidencijose, bet ar gavo nors vieną bombistą? Kiek buvo rašoma visų grāsinančių laišku varde darbininkų politinių organizacijų, o kokios iš to paseknės?

Teisybė, kapitalistų spūda pašūkauja, kad tai vis raudonųjų darbas, bet narsioji policija ir detektyvai esuseka kaltininkų. Dar skaitytojai neužmiršo baisios eksplozijos ant Wall gatvės, kur daugybė ta o užnužstų ir sužeistų. Na, o kaip su kaltininkais? Išsa bėda suversta ant raudonųjų, bet tų "raudonųjų" esusekta. Dabar apie tą eksploziją jau nieko nėra.

Negana to. New Yorko "World'as" rašo, kad tik tename New Yorko mieste nuo 1 d. sausio šių metų iki lam laikui įvykė 104 stambios piktadarysčių, kurios padikę paslaptimi: nei policija, nei detektyvai negalėję usekti, kas tas piktadarysčių papildė. Ir "World'as", kuris labai mėgsta tokius darbus primesti raudoniemėms—Lenino ir Trockio pasekėjams, jau stebisi, ka ne dalykas ir sako, kad, veikiausiai, paprasti piktadariai tai darą.

Bet jeigu visa tai atlieka piktadariai, tai kodėl jų nepagauna? Kodėl policija ar detektyvai pagauna rūkstančią bombą, o bombistą paleidžia?

Kelios dienos tam atgal New Yorke buvo nemažai išsiuntinėta grāsinančių laišku, po kuriais pasirašė įvairių politinių partijų komitetai. Tuose laiškuose buvo nurodyta, kad greitoje ateityje busis susprogdintas ir Woolworth namas. Ir štai koku tai būdu visgi paaiškėjo, kad tuos laiškus rašinėjo kandidatas į detektyvus. Kadangi jis dar nebuvo detektyvu, o tik stengėsi detektyvų biure gauti darbą, tai jo darbai likosi aiškėn iškelti. Bet jeigu jis būtų buvęs jau tarnystėje tai apie jo tuos darbelius nei šilo lapė nebūtų sulojus.

Dabar vėl laikraščiai pranešė, kad rengiamasi sprogdinti kapitalistų namą ant Fifth Ave., New York. Ir piktadariai tokie drąsus, kad apie savo darbus pranešė per telefoną.

Ir vėl skandalas, ir vėl triukšmas, ir vėl kapitalistinė spūda šaukia, kad raudonieji terorizuoja gyventojus, kad juos reikia labiau persekioti. Lengvatikė publika skaito tokias žinias ir tiki, kad čia ištikrųjų raudonųjų darbas, kad ištikrųjų juos reikia dar labiau persekioti, dar padidinti policijos ir detektyvų skaitlių.

Mūsų giliu įsitikinimu, kad suradus visokius bombistus, grāsinančių laišku autorius, pirmiausiai reiktų ne detektyvų skaitlių didinti, bet jų tarpe padaryti atatinamą reviziją. Ir jeigu atsirastų tokia jiega, kuri galėtų nuodugnai, perkratyti visą detektyvų veikimą, tai mes neabejojame, kad pasė tų piktadarysčių iškiltų ir aiškė. Bet kas tą padarys? Pas ką atsirastų tokia pilietinė drąsa ir galia?

Retkarčiais vienas-litas kapitalistinių laikraščių puse lūpų prasitaria, paabejoja apie kokios nors rūkstančios bombos pagavimą, apie kokią nors grāsinančią laišką, bet aiškiai nepasako. Ir pasakyti nemato reikalo. Juk tuomet lengvatikė publika negalima bus kurstyti prieš darbininkiškas organizacijas ir prieš jų vadus; tuomet publika pamatys, kad tokiais darbeliais daugiausiai užsiima tie, kuriems pavedama gaudyti piktadarius, naikinti kramolą. Pati gi publika nepajiegia suprasti kas čia kaltas, kad detektyvas pagauna uždegtą bombą, bet nepajiegia pagauti bombistą, kad retkarčiais sprogs ta koku nors kapitalisto ar augštesnio viršininko tuščioje rezidencijoje bomba, bet bombistų nesurandama, kad rašomi grāsinantys laišku, o autoriai pasilieka paslaptėje ir apie juos nei šilo lapė nesuloja. Tokius dalykus suprasti Amerikos publika dan nepajiegia.

Provokacijos nemazės, bet didės. Laikraščiai šauks, kad piktadarysčių atlieka raudonėji, o valdžia didins viešosios ir slaptosios policijos skaitlių. Bet tikrieji kaltininkai — tikrieji piktadariai pasiliks nežinomais, jų nesuras.

LIETUVOJE PARTIJOS JAU IŠNYKĖ.

Buvęs "Vien. Lietuvninkų" redaktorius p. Norkus rašo iš Kauno pasidžiaugdamas, kad "spėjo laikui pabėgti iš Vilniaus ir visus savo rakandus, apart mažonėlių, išsišvežti. Jis savo laiškelį užbaigia šitaip:

"Amerikiečiai, duokite pinigų Lietuvos valdžiai! Lietuvoje visos partijos visai išnyko. Visi stoja kovon, kaip vienas".

Šie žodžiai labai reiškus. Vadinas, socialdemokratų partija jau išnykus, ji susijungė su krikščionių demokratų partija. Minima partija jau išsižadėjo klesų kovos principo. Bet dabar kyla klausimas, ar ir darbininkai eina tuo pačiu keliu, kuriuo nuėjo ponai socialdemokratai?

Kad darbininkai neseka paskui socialdemokratus, tai lūdi, kad ir "Mūsų Žodis". Ten mes randame pasiepiamą socialdemokratų, kad juos kviečia Lietuvos komendantūros prie bendro darbo. Vadinas, socialdemokratai paklausė Lietuvos komendantų balso ir nuvažiavo pas juos, bet darbo klesla pasiliko ir eina savu keliu. Socialdemokratai panaikino savo partiją, susiliejo su buržuazija, bet darbininkai negali taip pasielgti ir jie nepasielgs.

O KUR DEMOKRATIN-GUMO PRINCIPAS?

Kada mes sakėme, kad klesų kovoje negali būti bendros demokratijos principo ir kad tokios demokratijos, kokią skelbia buržuazija ir "demokratingieji" socialistai — visiškai nėra, kad yra tik buržuazinė demokratija, kuri reiškia ne ką kitą, kaip tik buržuazijos diktatūrą ir kad gali būti proletarinė demokratija, kuri yra ne kas kitas, kaip tik proletariato diktatūra, tai buržuazinė ir socialistinė spūda visokiais būdais mus šmeižė. Ta spūda nuolatos kartuoja, kad mes einame prieš panaikinimą demokratijos ir prie įvedimo baudžiavos. Rodosi, tie ponai prieš tą demokratingumą, kurį jie atstovauja, hegalytė nei puse lūpų prasizioti. Bet gyvenime yra kitaip. Tarkim, kad darbininkai nusprendė, kad Vilniaus ir apielinkų gyventojai patys turį nubaustuoti, prie ko jie dedasi — prie Lenkų ar prie Lietuvos. Žiūrint bendrosios demokratijos akimis, talkininkai pasielgė kuoteisingiausiai ir kurie ginā tos demokratijos principą, turėtų tik pasidžiaugti. Bet ar jie džiaugiasi? Bostono "Darbininkas" ve ką sako:

"Tautų Sąjungos (Lygos) nutarimas lenkų lietuvių ginčijamose žemėse gyventojams leisti balsuoti, kur nori prigulėti, ar prie Lenkijos ar prie Rusijos yra smūgis Lietuvai. Didelės vilties į generalą Barchovičių, kovojantį su bolševikais Baltgudijos teritorijoje. Ar tik nebus tas Balachovičius, kuris iš pradžių bus pavesotas gyventojų balsavimui. Jei Vilnius su apygarda skiriamas plebiscito teritorijai, tai amžinas įžaidimas lietuvių tautai."

Štai jums ir demokratijos principas. Ar mes nesakėme, kad tokios demokratijos principais, kokių mūsų buržuazija ir socialistai atsivauja, tankiai būna ir peklon kelias-nuklotas.

"IŠTREMIA" Į TARYBŲ RUSIJĄ.

Maskvoje leidžiamas laikraštis "Izvestija" rašo, kad Krymo laikraščiai praneša, jog dabar Wrangelio karalysteje visus tuos, kuriuos tik suseka esant bolševikais, ištrems į Tarybų Rusiją. Bet "Izvestija" sako, kad šita ištremsima į Tarybų Rusiją reikia kituip suprasti: kuriuos tik suseka esant bolševikais, tai sušaudo.

Kapitalistinė spūda visa kakarine šaukia apie bolševikų terorą, bet veikia neparąšo apie baltąjį terorą — apie Wrangelio terorą. Mat, visos didžiosios valstybės remia Wrangelį, siūnia jam ne tik ginklų ir amunicijos, bet ir kareivių, todėl nesmagu rašyti apie baltąjį terorą.

BAUSMĖS IR SUSIMYLĖJIMAI.

Tarybų Rusijoje dabar užjvarius prasikaltimus baudžia gana aštriai, daugelį ir sušaudo. Bet užtai yra ir susimylėjimai. Pav., "Derevenskaja Komuna" rašo, kad viename kaime tūlas valstietis—Uliaginas slėpė savo sūnų, pabėgusių iš armijos. Kaimo gyventojai, sužinoję, kad jis slepia savo sūnų, kuomet kiti kariauja su priešu, nubaudė minimą valstietį 5,000 rublių. Bet štai, tą kaimą ištiko nelaimė — kilo gaisras. Sudegė keturi namai, jų tarpe ir Uliagino trobėsiai. Pastarasis kreipėsi į kaimynus, prašydamas dovanoti jam bausmę, nes ji patiko nelaimė. Valstiečiai apsvarstė šitą klausimą ir priėjo prie išvėdimo, kad dabar bausti jį nieku būdu negalima, nes tai reiktų galutinai sunaikinti jo gyvenimą ir todėl uždegtą bausmę dovanoti.

"Derev. Kom.", aprašydamas šitą atsitikimą, priduria, kad darbininkų ir valstiečių teismai daug kuo skiriasi nuo kapitalistinių teismų: valstiečiai arba darbininkai aštriai nubaudžia, bet jeigu mato, kad ta bausmė gali žmogui didelę bėdį padaryti, tai ją atmaino arba ir visai dovanuoja. Tuo tarpu kapitalistiniame surėdyme tokių apsiereiškimų nebūna.

NAUJAS AVANTURISTAS.

New Yorko "Times'ui" telegrafuoja iš Paryžiaus, jog vietos reakcionieriai deda didelės vilties į generalą Barchovičių, kovojantį su bolševikais Baltgudijos teritorijoje.

Ar tik nebus tas Balachovičius, kuris iš pradžių bus pavesotas gyventojų balsavimui. Jei Vilnius su apygarda skiriamas plebiscito teritorijai, tai amžinas įžaidimas lietuvių tautai."

nes Wrangeliu visai pradeda nesisekti.

Apie Balachovičių tiek žinoma, kad jisai esąs rusinas, kad jį remia Varšava ir kad jisai noris susivienyti su Wrangeliu. Bet kadangi Wrangelis atgal progresuoja, tai Balachovičiui negalima bus su juo susisiekti. Balachovičiaus šaukos oleruoja Minsko ir Mohilevo gubernijose. Buvo pasklydęs gandas, kad jisai užėmęs Gomelį, tačiau iš Maskvos apie tai nieko nerašo. Buvo taip-pat pranešimų iš Paryžiaus, kad Balachovičius atėmęs iš bolševikų Minską, sostinę Baltgudžių sovietinės respublikos. Turbūt, tai bus melas, nes anądien tapo pranešta, kad sovietų valdžios tarimu Minske įkurta universitetas.

Su tuo nauju razbaininku Sovietai pajiegs apsidirbti. Bet tik pamislykite, kokia galybė priviso tų šunų!

LENINAS APIE "CALL".

B. Schlezingeris, Amerikos socialistas ir unijistas, pasakoja apie savo buvimą Rusijoje.

Leninas pavadinęs New Yorko "Call" "buržuaziniu laikraščiu" ir Schlezingeriui tatau labai nepatinka.

Maskvoj Schlezingeris susiejęs su Johnu Reedu, apie jį nieko neprašė. Mat, jisai ir Frainą. Trečiasis Intern. teisė Frainą ir atrado jį nekaltu. Teisme buvo ir Santeri Nuorteva, vyriausias Frainos kaltintojas, kuris dabar yra Rusijoje.

Darbininkų Jaunimo Tarptautinė

"Internacionale Jugendkorrespondenz" savo 25 numerį (10 rugsėjo, 1920 m., Berlyne) suteikia šiek tiek žinių apie komunistinį bei socialistinį jaunimo susivienijimą.

Pildomasai komitetas Komun. Jaunimo Susivienijimo padavė pranešimą apie tai, kad tūkstančiai jaunųjų vengvų komunistų kankinama kalėjimuose. Visose Europos šalyse kalniamus pradėta rinkti aukos.

Belgijoje susivėre jaunimo gvardija, kuri varo labai plačią propagandą. Ji atsiškyrė nuo oportunistinės socialistų partijos. Jaunoji gvardija kreipia daugiausia domos į kovą su militarizmu.

Savo suvažiavime, neseniai įvykusiame Bruselyje, jaunoji gvardija priėmė rezoliuciją, kurioj pareiškiamas, jog darbininkai neprivalo ginti tėvynę, kol ja kontroliuoja kapitalistai.

Bulgarijėj valdžia uždaredu organu komunistinio jaunimo "Mladejka Pravda" ir "Drugae".

Valdžia įnešė parlamentan istatymo sumanymą, sulgy kurio visa literatūra, leidžiama jaunimui, turi pereiti per cenzūros rankas. Tai reiškia, kaip labai bijosi valdžia, kad komunistai neuzagituotų jaunūlių, kuriem reikės stoti kariuomenėn.

Francijos socialistinio jaunimo susivienijime eina smarki kova tarp kairiųjų

ir dešiniųjų. Skylinas ne išvengiamas.

Italijos kom. jaunimas varšaro laiku ne pavėsiavo, bet varė smarkų darbą. Tik vieno mėnesio bėgiu, rugpjūtyje, įsteigta 60 naujų kuopų.

Kom. jaunimo susivienijimas yra susirišęs su Socialistų Partija, bet kadangi toj partijoje yra daug grynai oportunistinių elementų, tai jaunimas pradėjo kelti klausimą ar nereiktų apleist partiją. Veikiausiai, betgi, to nebūs. Partija bus apvalyta.

Luxemburge (ta šalele randasi tarpe Belgijos ir Vokietijos) jau įsikūrė pirmutinės kom. jaunimo draugijos. Pradėta leisti laikraštis vokiečių kalba "Neue Jugend".

Meksikoj irgi įsikūrė kelios kuopos kom. jaunimo susivienijimo.

Rusijoje šį rudenį įvyko jaunųjų kom. sąryšio suvažiavimas.

Šveduose raudonasai jaunimas leidžia savo organą "Stormklockan". Prie organizacijos pradėjo rašyties ir šodžiaus jaunuomenė, kuri ligišiol nedalyvavo politikoje. Laike rinkimų į parlamentą jaunimas rėmė kairiųjų soc. partiją. Svedijoj bolševikai išnaudoja parlamento tribūną, kaip agitacijos įrankį.

Raud. jaunimo organizacijos kreipia didelę domos kūno mankštinimą.

Čechijos soc. jaunimo organizacija ligišiol dar neprišidėjo prie tarptautinio susivienijimo. Laukiama, kad prisidės.

Saulėtekis.

BENDRAS DARBAS

Draugai amerikiečiai!

Siuomi mes atsišaukiame vien į tuos darbininkus, kuriems jau nusibodo buržuazinės demokratijos represijos, kurie supranta, kad buržuazinės valstybės rėmuose visos apie darbininkų būvio gerinimą kalbos yra paprastas darbininkų klesos išjuokimas ir kurie dar ne užmiršo obalsio, kad darbininkų pasiliuosavimas, yra pačių darbininkų dalykas. Mes atsišaukiame, reikalaudami parenti mūsų visų bendrajį darbą.

Apie Lietuvą jums, draugai, daug aiškinti nereikia. Kalbėti apie Lietuvos "pyragus" gali vien darbininkų klesos reikalų išdavikai. Nes dabartinių laikų toje kunigų ir dvarininkų valdomoje Lietuvoje darbininkų judėjimas smaugiamas didesniu įsiutimu, negu pas jus, Amerikoje.

Gerjauši darbininkų klesos kovotojai pūdomi kalėjimuose; darbininkų spūda uždaryta. Net ir iš užsienio lietuviškoji cenzūra neleidžia kairesnių laikraščių. Ten gali atvirai plėstis vien tokie darbininkų klaidinanti laikraščiai, kaip "Draugas", "Naujienos", "Keleivis" ar "Vienybė Lietuvninkų".

Vienok jūs, draugai, jau žinote, kad juo didesnė reakcija, juo jinaį gimdo daugiau didvyrių. Lietuvos darbininkų klesla, nepaisant

buržuazijos siutimo, tarsi koks pasakiškas milžinas, jau nubudo. Jinaį koncentruoja savo spēkas, kad trenktų savo kankintojam paskutini smūgi ir eiti link pasiliuosavimo.

Jie jau nubudo. Jie rengiasi kovon ir tame prisirengimo darbe jie šaukia mūsų pagalbos. Mes žinome, kad Lietuvos darbininkų, taip lygiai kaip bent-kurios šalies darbininkų kova yra mūsų kova ir mes, o ne kas kitas, turime jiems padėti. Lietuvos darbininkai prieš kunigų despotizmą vertėja tuos pačius kovos būdus, kuriuos jie vartojo prieš Rusijos carizmą. Į vietą žuvusių kovotojų, kova gimdo šimtus naujų revoliucijos didvyrių. Jiems buržuazija gina organizuoties, jie organizuojasi slapta. Į vietą užsmaugtų darbininkų laikraščių, jie steigia naujus laikraščius užsienyje ir gabena juos tais keliais, kuriais prieš 1905 m. revoliuciją buvo gabenama visi lietuviškėji raštai.

"Rankpelnis", kuris leidžiamas vien tuom tikslu, kad kelti miniose revoliucinė darbininkų sąmonė ir laisvą leidžiamas Lietuvos parsonėje, savo užduotį jau pradeda atlikti. "Rankpelnis" į Lietuvą siunčiamas pūndais ir tenai sklaidžiamas, kurį tos šalies darbininkai ir valstiečiai biednuomenė sutinka didžiausiu entuziazmu.

Bet kad "Rankpelnis" galėtų pilnai atlikti mūsų visų bendrajį darbą, priklauso nuo jūs, draugai amerikiečiai! Jūs gyvendami toli nuo Lietuvos ir dar prispaušti geležine Palmerio kumščia, negalite savo laikraščiuose atlikti to, kas reikalinga atlikti. Todėl, visi amerikiečiai, galintys vartoti plunksną, rašykite "Rankpelninui". Jūsų mintys bus Lietuvos darbininkams stiprinimu jų kovoje.

Bet kad "Rankpelnis" dar geriau galėtų atlikti jam paskirtą užduotį, jį būtina reikalinga padidinti iki aštuonių puslapių. Jūs jau žinote, draugai, kad raudonųjų sustatyti aštuoni puslapiai laikraštį pasidaro begalo daug keblumų ir, prie to daug išlaidų. To viso dėlei nutarta pirkti raidėn rinkti masinę (Inter-type). Bet tai mažai, Anglijoje gyvenantį, lietuvių šaujėl, taip brangios mašinos nupirkimas, yra perdaug didelis darbas ir todėl mes šiomis atsišaukiame į jus, draugai amerikiečiai, kad jūs, kurie jaučiate, jog tas darbas yra visų mūsų bendras darbas, parentumėte mus.

Visi, kurie galite, aukokite patys ir rinkite aukas tarp savo draugų, nes tas darbas yra mūsų darbas ir mes, o ne kas kitas, turime jį dirbti.

Surinktas aukas siunskite "Rankpelnio" Administracijos vardu, 76 Main Street, Bellshill, Scotland. Inter-type pirkimo komisija.

Ch. J. Daugird, J. Merkevicius, J. Gilkis.

P.S. Pritariantys tam darbu laikraščiai, malonėkite perpausinti.

LAISVOJI SAKYKLA

Redakcija už išreikštas mintis neatsako. Taip pat, muose straipsniuose taisyklės gramatinės klaidos, nepašalinamos sintaksiškai, kaip neįtraukiamos originalių minčių.

„POETŲ“ IR „ŽURNALISTŲ“ KLAUSIMŲ.

„Laisvės“ redakcija dienraščio 258 numerį patalpino savo straipsniui, išreikšdama mintį apie žurnalistus ir kitus rašėjus.

Tame straipsnyje „Laisvės“ redakcija išreikšė mintį, kaip ji atsižvelgia į tuos poetus, rašėjus, ir kaip ji atsižvelgia į jų „poetinius“ raštus; kaip juokiasi iš jų raštų, mėtydami iš kampe į kampe, ir kiek jie (redaktoriai) turi vargo su tais raštais.

Taipgi ji išreikšė mintį tame straipsnyje, kad visi negali būti rašėjais, žurnalistais, kurie moka parašyti žodžius gramatiškai; kad negali būti visi dainininkais, kurie moka, supranta gaidas; kad kalbėti visi moka, bet kalbėti visi negali būti. Arba, kitaip sakant, kiekvienas gali išmokyti suprasti gramatiškai žodžius parašyti, bet ne visi gali atsakančiai atlikti tą, ką jie moka.

Čia „Laisvės“ redakcijos tikra teisybė pasakyta. Ji tame turi praktišką patyrimą.

Štai „Laisvės“ redakcijos praktiškas patyrimas (tik neįsiskaitę, redaktoriai): Dr. Pankštas, „L.“ redaktorius, moka kalbėti ir supranta gerai dalykus, bet kalbėtojas iš jo nėra ir nebus, nepaisant, kad ir laimintis ant kalbėtojo.

Paimkim chorų mokiniojus, jie moka, supranta atsakančiai, bet pastatykim juos padainuoti solo, ir ar jie padainuos? Visai ne!

Bet štai, „Laisvės“ 262 num. (Laisvojoji Sakykla) Mikodukas tuoda „vejo“ redakcijai už tą šreiktą mintį ir už redakcijos nepamokymą, kaip tapti rašėjais, bet atbulai — liepimą visai sustot rašius.

Žinoma, redakcija iš dalies biskį yra kalta, kad neparašo, kaip lengviau galima išmokyti gramatiškai rašyti. Bet jau redakcija nėra kalta, kad mokantieji gramatiškai rašyti nemoka minties gerai sutvarkyti, sakinio susakinu surišti, — to redakcija neismokins, jeigu nebus rašėjas tam gabus arba mažai kreips atydas į tai.

Jeigu Mikodukas būtų sukirtęs „Laisvės“ redakcijai, tai nieko nesakyčiau, bet dabar už tokią „kritiką“ Mikodukui turiu padaryti porą pastabėlių.

Su Mikoduku išreikšta mintis galima sutikti, kur jis sako, kad redaktoriai turi skirtingas mintis nekuriuose klausimuose; kad prie darbininkų laikraščio dirba ne augsto mokslo vyras; kad prie tautiška-buržuazinių laikraščių yra mokintėsi redaktoriai, — tas tiesa. Bet čia anaipol nėra kritika, o tik taip išreikšta mintis.

Mikodukas kalba apie mokintus vyrus, bet nei puse lūpų nepasako, kiek mus išmoko tie „mokslo“ vyrai, ir kurlink jie veda darbininkus. Apie tai Mikodukas nei ga-gu!

Mes, liepviai, turime savo taryp ir gerokai pamokintą vyrą: speicarišką surį (Grigaitį), Antonovą, Jurgelionį, Bagočų, etc. Bet ko jie mus išmokino? Ir ko jie mokina tuos, kurie jų

klauso? — Tvert privatinius fondus, savintis organizacijų (pav., L.D.L., L.S.N.B.) turta, apsikontrautuot, — tai jų mokslas. O Mikodukas vargiai juos kritikavo ir dabar vargiai kritikuoja.

Bet, atleiskit, čia biskį ištemos.

Mikodukas, kritikodamas redakcijai, sako: „Mes gyvename ir žinome, kad daug yra klesas pabaigusių, bet jie nieko nerąšo.“ Taip, Taip! Yra klesas užbaigusių lietuvių, bet jų „klesos“ — dantis raut, nosis pjausyt ir kitokių šakų profesijos, bet jie vargiai moka lietuviškai taisykliškai rašyti. O kurie moka, tai rašo, bet ne darbininkams.

Toliaus jis pliekia: „Jeigu jis norės būti geru prakalbininku, jis, be abejonės, stengsis įieškoti istorijose peritiles ir sulygins su dabarčia.“

Mikodukas tur-būt nemato, kad talentuoti kalbėtojai ir žimanti praeitį ir matanti dalykus, užėję ant estrados, atsistoję prieš publiką, suldyta. Ir kalbėti, kad žėdnas gali būti kalbėtojum, yra didelė nesamone.

Dar toliau sako: „Su dainininkais ir taip panašiai. Tik išimant tuos, kurie visai neturi balso, tai tie nėra visai sveiki žmonės. Taip, kaip: raštininkas be rankos, kalbėtojas be liežuvio ir be supratimo, o kitaip — norintieji gali tą atsiekti, jei ju fiziškai ir protiškai yra sveiki.“

Taip sakyti gali tiktai neregis ir kurčias.

Tvirtint, kad žėdnas gali būt tuo, kuo jis nori, tai nėra teisybė, ir mažai rasis tokių, kurie tikės tiems žodžiams.

Mes žinom, kad gali prasilaivinti faisykliškai žodžiuose su-

dėt raides; kad gali išsimokint gaidų supratimo ir kad žėdnas gali matyti praeities ir šių dienu nuotikius, bet negalės visi tų darbų atlikti, taip, kaip reikia juos atlikti.

Daug yra muzikantų, bet kuomet vienas griežia, tai taip lengva šokti, kad riet saldu; o kuomet kitas, paima tą patį instrumentą, tai ne tik sunku šokt, bet bjauru ir klausyti, nors vienas ir kitas tą patį šokį griežtu.

Tai taip yra ir su kalbėtojais, dainininkais ir rašėjais.

Paimkim lošejus: žėdnas gali išsimokint ant atminties žodžius, bet ne žėdnas gali būt lošeju.

Kuris nori mokėt gramatiškai rašyti, tai tas ir suranda būdus, kaip išmokyti. Redakcijos mažai mus išmokins, taisydamos mūs raštus, jei mes patys nesimokinsime.

Tas redakcijos išsireikšimas — vietoj ir tinkamas. Ir daugumas „žurnalistų“ ir „poetų“, vietoj rašymo, pasiskaitys kokią nors knygą arba pasimokins taisykliškai išreikt savo mints dėl tolimiesnio laiko. Mat, visi „poetai“ ir „žurnalistai“ taip supranta, kaip Mikodukas, kad visi gali būt tokiais, kokiais tik nori.

Na, ir pleškina, kas tik ką sumano.

Taigi ir aš Mikoduko išreiktos minties paklausiau — kaip supratau, taip parašiau apie jo išreiktą mintį.

Manęs nei kiek nenugąsdino tas redakcijos išsireikšimas. Parašiau apie Mikoduką ir „L.“ redakcijai, ir lai mēto „iš vieno kampe į kitą“.

P. — mivis.

P. S. „Patartina visiems „žurnalistams“ ir „poetams“ taip daryt, kaip aš padariau — [tai

CHICAGO, ILL.
DIDELIS IR PUKUS KEPURIŲ BALIUS
 RENGIA LIETUVIŲ TEATRALIŠKA DRAMA No. 1
 Įvyks
Subatoj, 13 d. Lapkričio-November
M. MELDAŽIO SVETAINEJ
 2242 W. 23rd Place CHICAGO, ILL.
 BUS DUODAMOS TRYS DOVANOS UŽ
GRAZIAUSIAS KEPURES
 ĮZANGA 35 CENTAI YPATAI.
 Visus Kvėčia KOMITETAS.

rašyt dar daugiau, ir mes atsilyginsime redakcijai.

Tik rašydami pagalvokit, ką rašot, nes kitaip galės sukirst mus visus.

P.

KURSAS NUPUOLĖ
 Tai geriausia proga daug aukščių į Lietuvą nuvyti. Greitai nusijuntimo pinigų nieks su manim negal lenktynuoti; visiems pinigų siuntėjams pristatytai kvitais su parafais priėmėjų pinigų.
 Laivakorėjų agentura į Liepoją, Hamburgą ir visur.
 Pasai kelionėi į Lietuvą.
 Padarymas lietuviškų dokumentų.
 Pinigus suskite per pašto Money Order. Rašydami pridėkite 2c. stampų ir visados adresuokite:
P. MIKOLAJNIS,
 63 Hudson Ave., Brooklyn, N.Y.

PRANESIMAS
 Pagal Board Direktorių nutarimą, „Laisvės“ ofisas bus atviras sekanciomis valandomis:
 Dirbamomis dienomis nuo 8 iš ryto iki 8 vakare, subatomis nuo 8 iš ryto, iki 6 val. vakare, o nedėlidienias uždaryta; užtaigi nuoširdžiai prašome visų, kurie turi kokius nors reikalus, kreiptis į ofisą viršnurodytomis valandomis. Ypatingai norime atkreipti draugų dėmesį į subatas, nes tą dieną ofisas bus uždarytas dviem valandom anksčiau, negu pirmiau būdavo.
 „Laisvės“ Adm-cija.

223

TYRAS MUILAS IS TYRŲ TAUKŲ
 Vien tiktai nuo ūkininkų surinkti taukai yra vartojami darymui Kirkman's Borax Muilo.
 Antras dalykas, tai yra tas, kodel Kirkman's Muilas yra fokis geras ir niekad nesugalima įžeist rankų ir kodel su kiekvienu šmočiuku galima tiek daug išmazgoti.

KIRKMAN'S BORAX SOAP

PIRMUTINIS ŽIURKSTŲ BALIUS!
 RENGIA L. M. P. S. 91-MA KUOPA
Nedėlioje, 14 d. Lapkričio-November
CLINTON PARKO SALEJ
 MASPETH IR BETTS AVES. MASPETH, N. Y.
 Pradžią 3 val. po pietų. Tiktai po 35 centus.
 GREGŽES PUKIAUSIA MUZIKA
 Draugės ir Draugai, Visas ir visi pasirūpinkite žiurkstų, nes bus skiriamos trys dovanos už puikiausius žiurkstus. Taipgi bus leista ant išlaimėjimo „jakotū“ (vestis). Visas pelnas bus skiriamas dėl Rusijos medikališkos pagalbos. Malonėkit visų ir visos atsilankyti. Netik linksmai praleisite laiką, bet ir naudingą darbą atliksite.
 Kvėčia KOMITETAS.

G. ZINOVJEVAS.

N. LENINAS

(Tąsa)

ir rusų revoliucijos programą. Jisai užbriežė pamatinius dėsnius mūsų programos ir revoliucinės taktikos.

Jau tame pirmame Lenino straipsnyje galima atrasti visus pamatinius bolševizmo dėsnius. Bet tas straipsnis buvo tik konspektas vėliau pasirodžiusios Lenino knygos „Kas daryti“.

Delei visko, apie ką tik Leninas raso, visuo met verda kova. Niekas negali būti neutralus, kuomet Leninas pradeda kalbėti. Galima jį nepakęsti, galima jį mylėti be galo, be krašto, bet negalima būti neutraliu. Knygoje „Kas daryti“ Leninas pastatė ir išrišo revoliuciniū būdu visus opesniuosis to laiko darbininkų judėjimo klausimus. Ir vėliau, per istisus mėnesius dėlei tos knygos turinio virė kova, siautė įgeidžiai, dėl jos ginčytasi ir skaldytasi į du griežtai vienas kitam priešingu lageriu.

„Iskra“ vedė nepermaldaujamą kovą su taip vadinamoju „ekonomizmu“. Ji vedė kovą su visomis oportunistuose srovėmis, taipgi ir su ekonomizmu, kuris vėliau išplėtojo į menševizmą. Tuo pačiu laiku jį energingiausiu būdu kovosi su socialistų-revoliucionierių avanturizmu. Ir niekuomet nebuvo taip aišku, kokią pramatymo dovaną turi d. Leninas, kaip jo išėjime 1902 — 1903 metais, kuo, su laiku, turėjanti virsti socialistų-revoliucionierių partija. Tik pagalvokite. Penkiolika metų atgal, kuomet socialistų-revoliucionierių partija tik gyvuoti bepradėjo, kuomet jos eilėse dalyvavo daug galingų veikėjų partijos „Narodnaja Volia“, kuomet mes patys dar natūrėjome to didžio politinio patyrimo, kokių mums suteikė revoliucija — kokią ji padėtis buvo tuomet? Ant politinio pagrindo pasirodo eserų (social-revol.) partija, kuri sakosi esanti kairesnė už „Iskra“ ir vadina save socializmu idejų skleidėja. Bet štai pasikelia Leninas, tuomet dar visiškai jaunas ir visos pasaulio akys, pavadiną socialistus-revoliucionierius „socialistais avanturistais“. Leninas stačiai rėžia jiem į akis: „Jūs, ponai eserai, esate smulkiosios buržuazijos atstovai, o ne kas kitas.“ (Plojimas)

Kuomet Leninas užreikšė, kad socialistų-revoliucionierių partija yra smulkiosios buržuazijos partija, prieš jį sukelta tikra audra. Kalbėta, kad Leninas yra nesukalbamas, kad jisai nepakenčia žmonių ir taip toliau. Bet dabar vyrai, tai mes matom, jog Leninas visai ne iš pranašavo tą, kas išliko ir įvyko. (Plojimas)

Dabar mes žinome, kad nelaimingiausios raides rusų abėcėlėje yra „s-r“. Kodėl gi tą partiją patiko tokis likimas? Todėl, kad ji tik sakosi esanti socialistine partija, o po teisybei tai buvo smulkiosios buržuazijos partija. Leninas tiesą sakė, vadindamas eserus smulkiaisiais buržuajais. Geriausiame atsitikime tai buvo svajotojai, romantikai.

Dabar mes įgijome didžio patyrimo laike revoliucijų 1905 metų ir 1917-18 metų. Bet tinkamai įvertinti eserų partiją penkiolika metų atgal ištikrųjų tik pranašas tegalėjo. Tam reikėjo turėti didžią revoliuciniū-marksistinę intuciją, tam reikėjo būti Leninu. (Plojimas)

Leniničių „Iskra“ vedė ne tik politinę kovą, bet ir platų organizacinį darbą. „Iskra“ mūsų partijos rūmą budavojo. Tiktai pradėjo devynesdešimt metų susidarė aplinkybės, kurios leidė sutverti darbininkų partiją. Leninas imasi praktiniū-organizacinio darbo, vadovauja jame ir sutveria prie „Iskros“ organizacinį komitetą, ir Leninas, kuriam išpuola atlikti didesnioji redakcijos darbo dalis prie „Iskros“, kuriam reikia bendradarbiuoti teorijos žurnale „Zaria“, griežtai ant pirmojo smuikio organizaciniam komitele.

Lenino žmona, Nadežda Konstantinovna Krupskaja-Uljanova, buvo „Iskros“ ir organizacinio komiteto sekretorium. Kad mūsų partija yra jai didžiai skolinga, už jos darbą, apie tai ne tik galima, o ir reikia atskirai pakalbėti. Čionais aš tik pastebėsiu, kad beveik didesnioji dalis Lenino darbo, kaip mūsų partijos organizatoriū, buvo atlikta Nadeždos Konstantinovnos. Jai reikėjo atlikti visi raštiški susisėsimai. Tula laika ji vedė visą susirašinėjimą su Rusija.

Kas gi iš senesniųjų nelegalių veikėjų nepažinojo Nadežda Konstantinovna? Kas gi nesidžiaugė, gaves nuo jos brangų laišką? Kas gi iš mūsų nerodė jai didžiausio užsitikėjimo ir sveikintuosius meilės jausmų?

Kartą Martovos savo piktoje polemikoje su Leninu pavadinjo jo žmoną „sektorium viršcentro Lenino“. Na, tai kas — juk visos Rusijos proletariatas šiandien didžiuojasi ir „viršcentru“ ir jo „sektorium“.

Didžiausių rūpestingumų ir vargu Leninas lipina mūsų nelegalę organizaciją. Ir 1903 metais mes susilaukėme antrojo suvažiavimo mūsų partijos. Jau tame istoriniame suvažiavime kuomet dar partijos vienybė viešpatavo, kuomet Josios eilėse buvo tokie vyrai, kaip Plechanovas, Zasulic, Akseļrodas, Martovos, Potresovas ir kiti, pačios suvažiavimo pradžioje buvo aišku, kad tikroju jaunosios partijos vadu buvo d. Leninas.

Paprastai apie Leniną kalbama, kaip po žmogų, kuris kerta iš peties, kuris kaip peiliu rėzo, kuris tik chirurginį peilį vartoja ir visiškai nesirūpina apie vienybę proletarinės eilės. Bet kuomet antrame partijos suvažiavime pradėjo vaizduotis skylinio šmėkla, Leninas panaudojo visą savo intaką, kad tik neprelijos prie skylimo. Galima drąsiai sakyti, kad Leninas labai ir labai moka branginti vienybę darbininkų judėjimo. Bet tik vienybę dėl kovos už socializmą. Socializmo idejos jam yra užvis brangiausios. Ir antrame partijos suvažiavime, kaip tiktai jisai pamatė, kad su Martovu, Akseļrodu ir kitais jisai skiria pažiūrose ne del kokių menkiekių, kuomet jisai pamatė, kad čia atsirado tas pats oportunistinis pudėjimas, tik nauja vėliava prisidengė, kad iš kapų kelias tasai pats legalinis marksizmas, su kuriuo Leninas taip smarkiai kovojė dar devynesdešimtais metais; kuomet jisai pamatė, kad Martovos, su kuriuo jisai ištrėnime darbuosis, kuris buvo jam taip artimas, kurį vadino „tu“, pradeda krypti iš vagos; kad Plechanovas, kurį jisai ligšiol taip brangino, pradeda išsižadėti tuodų marksizmo principų; kad Plechanovas jau paduodą oportunistams savo rankos pirštą ir oportunistai greitai pasiims visą jo ranką, — kuomet Leninas visa tai pamatė, tuomet klausimas dėl jo buvo galutinai išrištats. Jisai pasakė: nors aš vienas likčiau, bet nepaleisiu iš savo rankų revoliucinio marksizmo vėliavos. Tuomet tai jisai persiskyrė su Plechanovu.

Tuo laiku aš buvau užsieniuose. Mane ir du mano draugų, kaippo jaunus socialdemokratų, perstatė Plechanovu. Mes buvome dar jaunuoliai, neįgūdę politikoj, bet Leninui pritarėme visa sieks, nes buvome skaitę jo „Ką daryti“ ir žinojome, kad tai yra iskreičių evangelija. Plechanovas pradėjo mūsų akyse juokties iš Lenino. Jūs einate pasukui jį — bet jisai „veda tokią liniją“. Kad už kelių savaičių tikėjasi būti baidykle žvirbliams baidyti. Leninas apskelbė karą man, Plechanovui, Zasulic, Deičui? Nejaugi jūs nesufranfatė, kad tai yra, nelygi kova? Lenino giesmė tuojaus bus užbaigta. Nuo to laiku, kaip jisai pertraukė ryšius su mumis, seniais, su kuopa „Darbo Paliuosavimė“, jo karjera užbaigta. Taip kalbėjo ne kas kitas, bet pats Plechanovas. Jūs, jaunas vyrus, tai darė šiolikos-tokios intakos. Plechanovas tik savo antakiais piktai trukčiojo, ir mums dārėsi baugu. Nuėję pas Leniną tuojaus papasakojome, ką esame girdėję apie jį iš Plechanovo lūpų. Leninas juokėsi tik ir ramino mūsų visokius tik būdus skaito; pakrovėsimė dar, pažūrėsimė, kam prietas darbininkai.

Zingsnis pirmyn, du zingsniai atgal.

taip charakterizavo Leninas evoliuciją menševistinio partijos sparno. Zingsnis pirmyn — nuo ekonomizmo prie „Iskros“. O paskui du zingsniu atgal — nuo „Iskros“ prie liberalinių idejų „legalinio marksizmo“, atgimusio menševikų srovėje. Ir su šiuo recidivivu oportunistinės ligos d. Leninas pradeda kuomsmarkiausią kovą.

Eidamas prieš naująją „Iskra“, iš kurios redakcijos Leninas pasitraukė ir kuri pateko į menševikų rankas, Vladimiras Ilics įkūrė pirmą bolševistinį laikraštį „Vperiod“ (Pirmyn)*. Tas laikraštis išpradžių buvo tik mažas lapelis, kurį leista užsieniuose surinktais skaitikais. Gi menševikai tuo laiku turėjo puikų aparatą; juos dengė Plechanovo ir kitų „abrozų“ autoritetas, jie turėjo kelius lygiai laikraščius, kontroliavo centro organą, centro komitetą ir partijos tarybą. Dr. Leninas iš to mažo kulkuksvaizdžio, vadinamo „Vperiod“, pradėjo šaudyti į menševikus. Bet jisai taip gerai pataikydavo į „cielių“, kad greitai laiku iš sunkiosios Plechanovo artilerijos nei pėdsako nebeliko. Jau 1905 metais galutinai paaiškėjo, kad visa tai, kas yra gyva darbininkiškoj Rusijoje, eina išvien su bolševikais.

Vasarą 1905 metų įvyko pirmasai bolševikų suvažiavimas (formaliai jį vadina trečiuoju suvažiavimu Rusų Soc-Dem. Darbininkų Partijos), pirmas istorinis suvažiavimas, kuris užėjo pagrindą dabartinei komunistų partijai. Jau tuomet Leninas pradėjo kalbėti apie tai, kad ateinančioj revoliucioj mes neapsistosisme vidurkelėje ir nepasiganėdinsime įkūrimu vien tik buržuazinės respublikos. Jau tuomet Leninas pradėjo kalbėti apie supuvimą socialdemokratinio Vakarų Europos parlamentarizmo. Jau tuomet Leninas tvirtino, kad mūsų revoliucija bus ant rubežiaus tarpe buržuazinio ir socialistinio visumenes pertvarkymo.

Sunku tuomet buvo bolševikam. Prieš juosėjo ir Rusų ir Vakarų Europos darbininkų judėjimo praktika. Bebelis, kurį Leninas gerbė, kaippo genialį vadą Vokietijos darbininkų klesos, naudojosi kiekvienu proga, tankiai gana nevykusia proga, kad pabaras Leniną: kaip tai, jūs einate prieš Plechanovą! Argi tai galima daktas, kad Plechanovas būtų oportunistas!

O Akseļrodas pasakėjo kiekvienam, kas tik norėjo jį klausyti, kad Leninas esat antusias Nečajevas, kad Leninas, kovodamas su senissiais socialdemokratijs vadais, tik savymelės tesivaduoja. Visa tarptautinės socialdemokratijs atmosferą tuomet buvo nedrauginga bolševizmui.

Be antrajam partijos suvažiavimui menševikams pasisekė gauti daugumą vietų „Iskros“ red. Leninas, nenorėdamas suvaržyti sau laisvę juos kritikuoti, pasitraukė iš redakcijos. Vertėjo prietais.

VIENTINĖS ŽINIOS.

Iš C. Brooklyno. Subatoje, 6 lapkričio, Goodwill svėtainėje įvyko vakaras...

Ta vakarėly su programu, suorganizuota L.D.L.D. 24 kp., L.M.P.S. 1 kp. ir Lietuvių Darbininkų...

Paskiaus kalbėjo d. Plungis. Plungis irgi panašioj temoj kalbėjo.

Po Plungio prakalbai kalbėjo d. Juozaitienė. Ji kalbėjo apie moterų dalykus — ragino moteris priklausyti prie Progresyvio Susivienijimo.

Užbaigiant programą L. D. choras sudainavo "Internacionalą". Paskiaus buvo šokiai.

Viskas pavyko gerai. Čia biskis apie kalbėtojus ir kitką.

Draugai Balsį pirmą sykį girdėjau kalbant. Jis gali būti geras kalbėtojas, tik jį reikia verst, kad jis kalbėtų. Jis perbėgo praeities revoliucijų nuotikius ir, pagal mano supratimą, nesuklydo. Jo kalba aiški ir garsi, tik tai vakaruoji žodžius tardamas raides "p" ir "y". Jis kalbėdamas...

Plungis gi labai lankiai susidėdė kalbėdamas. Susirietusiam kalbėt tik tuomet tinka,

kuomet kritiškus žodžius taria (kodėl-gi ne kritiškos žodžius? Kritiškas ir kritika du visai skirtingi savo prasme žodžiai. — Red.).

Drgė Juozaitienė yra pradinė kalbėtoja, tai nėra daug ką kalbėti apie ją. Tik patarti ant toliaus lavintis ir rečiau kalbėti. (Kaip retai tekalbėdama išsilavins? — Red.).

Trys kalbėtojai kalbėjo ir nei vienas neprisiminė apie dienos nuotikį (o kas tą dieną atsitiko? — Red.). Turėtų žinoti ir apie dienos nuotikius, ne tik kad apie praeities istoriją. — Red.).

Keliatas žodžių L.M.P.S. 93 kp. nare.

"Laisvės" 262 num. vietinėse žiniuose iš C. Brooklyno tilpo moterų darbuotės aprašymas. Aprašymas puikus ir mes džiaugiamės, kad Kuopos Narė moka taip puikiai rašyti; juo labiau, kad pas drauges yra gera energija ir pasišventimas delei savo ir darbininkų klesos labo.

Bet visa bėda yra tame, kad Kuopos Narė nežinia ar tai norėdama pagražinti savo rašinėly, ar tai norėdama parodyti save, kad ji yra labai gera, apsilenkia su teisybe ir, negalėdama mums nieko padaryti kuopoje, mėgina mus diskredituoti per laikraštį.

Mes Kuopos Narei statome sekančius klausimus:

1) Ar mes skverbėmės į kuopą ar jūs mus prisikalbinote? 2) Ar mes sukeldavome kuopoje neigiamus gincius, ar Kuopos Narė su savo tavoriškomis?

3) Ar mes įstodamos į kuopą buvome kitokios, kaip dabar esame? 4) Ką tas reiškia "savo rūšies narės"? Mes suprantame, kad visos yra savo rūšies narės ir nesijaučiame nei kiek prastesnės rūšies už Kuopos Narę.

5) Kodėl kuopa mus neprasalinė tada, kada buvo ginčytasi kuopoje per kelis susirinkimus, o tik tada, kaip mes, delei šventos ramybės, pačios išsireiškėme, kad neateisime, ir nebuvome ant pereito susirinkimo? 6) Kokią tiesą turėjo Kuopos Narė rašyti apie tai į laikraštį, neturėdama ant mūsų jokio rimto apkaltinimo? Mes sujo prantame, kad jau jeigu prašintini iš Kuopos ir paskelbti į laikraščius, tai turėjo būti pušėtinai didelis prasižengimas. Jeigu Kuopos Narė šitų faktų

CUNARD LINE

Table with shipping schedules for S.S. CARONIA and S.S. SAXONIA, listing departure dates and times.

neprirodys, tai ji pasiliks melagė. "Prasalintuosios".

Oi, tas "rojaus skystimėlis".

BLISVILLE.— Čia 5 d. lapkričio įvyko nelaimė. Buvo štai kaip: Tulas lenkiškas "obyvatelis" sumanė prasivaryt "mumšaino". Viskas išsyk buvė gerai: iš vamzdelio alkoholis tekėjo, nelyginant "mergelės" Magdalenos ašaras. Bet štai, tarsi puskapis vėlinių būtų įsikraustę mašinukėn! Kaip nepradės šokinėti... Neišlaikė, eksplodavo! Eksplozijos pasekmė — gaisras, kuris sunaikino du namus ir 8 šeimynų forničius.

Tas turėtų būt pamoka visiems tos rūšies "fabrikanams".

Z—čius.

ATSIMKIT LAISKUS. "Laisvės" ofise randasi laiški iš Lietuvos žioma ypatoms: J. Gogelius, S. Šobliūkis, F. Sakatauskis, M. Norkaitė, B. Janušis, J. Jursai, T. Rusešius, J. Klebonis, J. Dainius, J. Eišloniški. Malonėkit atsiimti.

VIETINIAI PRANEŠIMAI

Aido Choras rengia koncertą politinių kalinių naudai 2 sausio, 1921. Labor Lyceum, Brooklyn, N. Y. Meldžiame draugijas bei kuopas nieko ant tos dienos nerengti.

SVARBIOS DISKUSIJOS! Atsilis šį vakarą, t. y. ketverge, 11 lapkričio. Rengia L.D.L.D. 1-ma pl. Pradžią 7:30 val. Empire Hall, kampas Lorimer ir Ten Eyck Sts. Tema: "Ar Italijos darbininkai eina tuo keliu, kaip Rusijos darbininkai ir kodėl jie pralaimėjo?" Įsitemykite šias svarbias diskusijas, nes tai svarbiausi šių dienų nuotikiai bus diskutuojami.

PRANEŠIMAS LIETUVIAMS. Šiuomi pranešame, jog mes statome namus naujus ir senus taisome už prieinamą kainą. Taipgi taisome forničius. eRikale kreipkitės šiuom antrašu:

DEAP ir LISOFSKI, 227 Leonard St., Brooklyn, N. Y. (Apg.)

DIDŽIO NEW YORKO IR APIELINKĖS DRAUGIJŲ IR KUOPŲ ATYDAL

Šiuomi pranešu, jog D. N. Y. D. Saryšio konferencija įvyks 5 d. Gruodžio, 1920 m., 10 val. ryte, siuvėjų kambaryje, New Plaza Hall, Havemeyer ir kampas Grand Sts., Brooklyn, N. Y.

Draugai, perskaite šį pranešimą, pasinotavokite ir ant susirinkimo Jūsų draugijos ar kuopos naujuose sumanyuose įneškite, kad išrinkti į minėta konferencija delegatus. Ne vienai draugijai nė kuopai atskirai nerasyių užvietimo laiškus. Į konferenciją yra atdaros durys del visu, prigulindčių ir nepriulindčių; del tu, kurios nori prisistatyti prie Saryšio, viskas, ko reikia, tai išdėjimas, kad draugija bei kuopa yra natarus prisidėti. "Laisvė" mums patarnauja kaip organas ir atydziau sekant dalykus, be laišku rašymo, klaidžiojimo, jieškojimo draugijų susirinkimų, pasekmingai atliekame darba.

Taipgi šioje konferencijoje bus išrinkti kandidatai į viršininkus, kuriuos draugijų referendumas išrinks sekantiems metams.

Dabar dar 1 d. gegužės apvaikščiojimo skola, dar vis velkasi. Raguinas pur laiškus ir tik pora skyry užaimokėjo paskirtą dalį išlaidų, o kitos visos nutylėjo. Ne, draugai, šie mums apėina darbininkų reikalai, jei su pasišventimu apvaikščiojame pasaulinę darbininkų šventę, būtina turime padengti padarytas išlaidas. gšliokite savo atstovus, kad jie galėtų varde Jūsų draugijai ar kuopos atlyginti ar bent prisidėti padengimo išlaidų.

Draugijų komitėjoms norėdau pasakyti, kad "Laisvės" ofise randasi D. N. Y. D. Saryšio paranginių knyga. Toje knygoje yra užrašyti varadai mėnesių. Jūsų draugija ar kuopa, tarinti užėmus paranginai die-

ta, nueiti ir užrašyti kokią dieną, kokio mėnesio ji turės parangimą. Tokiu būdu, kita draugija, norinti gauti paranginai diena, suras toje knygoje, kokios dienos nėra užimtos. Šis būdas sutaps daug klapato ir nesmagumų.

D.N.Y.D. Saryšio Sus. Rašt. PIUS PETRAUSKAS.

PRANEŠIMAI IŠ SVETUR

PITTSBURGH, PA.— L.D.L.D. 33 kuopos susirinkimas atsisub nedėlio, 14 lapkričio, 7:30 val. vakare, L.M. D. svėtainėje. Komitetas.

HARTFORD, CONN.— L.D.L.D. 68 kp. susirinkimas įvyks 11 d. lapkričio, 7 val. vnk. Vokiečių salėje, Lawrence St. Visi nariai malonėkit atsilankyti į šį susirinkimą. Neuzmirškite, nes turime daug svarbių reikalų. Organizatorius J. P. K.

Pajieškau savo brolio Stanislovo Urbano, Kauno rėdybos, Telšių apskr. Gargždų parapijos, Rudaity kalmo. Malonėkit atsišaukti ar žinantieji jį pranešti, nes turiu svarbių reikalų.

Barbara Urbonaitė, Rosemary Heights, Haverhill, Mass. (267—268)

Pašiekau Juozapo Satkausko, seniau gyveno Detroit, Mich. Kauno rėdybos, Kuršėnų valsč. Meldžiui atsišaukti. A. Satkauskas, 601 — 3rd Ave., Brooklyn, N. Y. (206—268)

AR TAMISTA nori turėti vargonus arba pianą? Ateik pas mus ir nusipirk dabar, už nupigintą kainą. O gal tamista nori turėti gražų savo arba savo tėvų paveikslą? Jeigu turi mažą, mes padirbsime ir padarysime kokį tiktai norai. T. SAMAS, 97 Grand St., Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA PIGIAI geras pianas. Matyti galima visados. 54 Union Ave., Brooklyn, N. Y. (267—269)

REIKALINGA Mergina, mokanti dirbti ant rašomosios mašinos. Gerai proga norinčiai išsilavinti ofiso darbe. Lithuanian Development Corp., 294 — 5th Ave., New York, N. Y.

GERIAUSIAI IŠBANDYTA PER DAUGELI METŲ

Nurodo Von Schlick's, jog Bulgariška Kraujo Arbatą yra geriausia šeimynai gyduole pasauliui del skilvio, vidurių, kepenų, inkstų ir kraujo. Del pralaimimo šalčio ir apsisaugojimo nuo infliuzos, gripo ir plaučių uždegimo, tik pasidaryk gerai karštos eidamas gult. Atsimink, jogei viena tiktai yra ta tikroji BULGARISKA KRAUJO ARBATA — apsisaugok nuo netikru — prašyk savo aptiekiorius Von Schlick's Tikros Bulgariškos Arbatos arba prisiekų \$1.25 del vieno nemažo baksuko — arba \$3.15 del 3 baksukių — arba \$5.25 del 6 baksukių. Adresuok H. H. Von Schlick, President Marvel Products Co., 447 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

NESIDUOKIT APSIGAUTI. Mes užlaikome visokios rūšies užženklintų kazyrių, kauliukų ir t. t. del įvairių štukorių. Su pagalba mūsų kazyrių galima padaryti ketėtinų šposų. Del platesnių žinių kreipkitės šiuo adresu: P. SENKUS, Box 2, Herrin, Ill.

BROADWAY BABY CARRIAGE COMPANY. Idrėbėjai VAIKŲ VEŽIMUKŲ, LELEKŲ ir kitokių visokių žaizgų. 246 BROADWAY, BROOKLYN, N.Y.

BEDARBĖ

Gerbiami draugai! Nuo vidurio vasaros mes jau pranašavome bedarbę, kuri dabar jau apsiireikė; taipgi dabar mes norime jums patarnauti ir apginti nuo apgavyčių ir išnaudojimo, kur nereikės rūpintis apie bedarbę, nes turėsite savo amžiną fabriką. Atvažiuok pas mus nusipirkite sau gerą farmą ir nepraleiskite miest savo sunkiai uždirbtu skatiki. Mes turime surinkę apie 80 farmų visokio didumo ir brangumo. Taipgi galite siusti ir Lietuva, už ką gausite padėką.

Taip pat užsisakvokite tikrovos medaus nuo lietuviško bėrimko. Nepirkite nuo pedioriaus, kuris po stubas siulo tdirbtini medu. Skaitykite ūkininku laikraštį, kuris duoda pamokinimus, kaip ūkininkauti. Taipgi galite siusti ir Lietuva, už ką gausite padėką.

Adresuokite į dėdami markės atsakymui. M. WALENCIUS, 119 Washington St., Hart, Michigan.

LIETUVISKOS NOTOS. Naujos dainos ant 4 balsų išsimo kinimui notų, 8 lekcijos be mokytojo visioms instrumentams ir dainavimui. Knyga \$1.50, parduodu už \$1.00. G. A. BARONAS, 6110 Utica Ave., N. E. Cleveland, O.

Plaukų Ligos Pasekmingai Gydomos. CALVACURA SULAIKO PLAUKŲ PUOLIMĄ. Calvacura gydymo būdas yra moksliskas, pasekmės nepalyginamai geros. Mrs. Lina Belperio, kurios paveikslas čion matosi, prisidute mums labai interesingą prisiegtą aprašymą apie kūdikį ir jos pačios pasekmes nuo Calvacura Gydymo Būdo. Norim pasiusi Jums kopiją to aprašymo.

Mrs. John Malouin rašo: "Plaukai pradėjo augti nuo vaistu, kuriuos man prisidute išbandymui, dabar pasidute reikalavima, kad suteiktumėte nurodymus pilno gydymo būdo. Mr. Frank H. Wright sako: "Jūsų Calvacura No. 1 išgydė mane ir mano švoegerį. Rekomenduojau jį visiems. Ar tavo plaukai slenką, ar randasi pleiskanų, ar atsiranda per daug anksti žilų plaukų, ar timpa klaukai, ar niežti odą galvos, ar randasi skaudulio, ar esi plikas, ar plinki? Atidėjimas yra pavojingas. — Jeigu kenti nuo vieno iš viršminėtų dalykų, neapleisk, pabandyk išgydyt tuojaus. Mes tau prisiusim su paveikslais knyga "Mokslisko Gydymo Būdas Slenkančius Plaukus" ir dalį Calvacura išbandymų.

Paprastas išbandymas. Jeigu pasilė šukoj plaukų, atydziai peržiūrė juos. Jeigu šaknis yra sausa, šakalus, tai apsisaugok, gydyk, jeigu nori išgelbėti plaukus. — Dajeiskit pertikrint Jus, mes prisiusim Sampelį išbandymui. Calvacura natūraliskas gydymo būdas suvalko plaukų slinkimą, išnaikina pleiskaną, kitas ligas ir patobulina plaukų augimą. Mes Jums pasiūsime nemazą sampelį Calvacura No. 1 ir su paveikslais knygu, kurioje aprašo kaip užlaikyti plaukus ir odą, jeigu mums prisiusite vardą ir adresą, įdėdami už 10 centų vertės krasos ženklelių arba 10 centų pinigais. Adresuokite. UNION LABORATORY 110 Lithua St., Binghamton, N. Y. Padaryk dabar, nes gali pamiršti.

Brooklyn LABOR LYCEUM. DARBININKŲ ISTAIGA. Salės del Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t. t. Pukus stelžius su naujaisiais istaigams. Keturiuos boių alleys. KAINOS PRIEINAMOS. 949—959 Willoughby Ave., 231 Bedford Ave., 264 Front St., Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N.Y. Tel. 5242 Stagg.

Cunard Line advertisement featuring an image of the Aquitania ship and text: Hamburga ir Liepoju Per Angliją Aquitania Lapkričio (Nov.) 23 Trečios klesos kainos: HAMBURG... \$125.00 LIEPOJU... \$145.00 Karės takų \$5.00 Kreipkitės į artimiausių Cunard Agentūrą.

UŽEIGOS NAMAS NEW YORK CITY advertisement featuring an image of a building and text: PIRMUTINIS SENIAUSIAS LIETUVISKAS UŽEIGOS NAMAS NEW YORK CITY. Lietuviai, kreipkitės prie savųjų! Atvykęs New York, jei nenori būt nusikraustu, tai tiesiog kreipkitės pas Geo. J. BARTASZIUS, Agentą nes jis yra visiems gerai žinomas žmogus. Jis parduoda LAIVAKORTES ant visu vandeninių linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos; išmano ir sūmėda pinigais ir visas dalis pasaulio pagal dienos kursą. Parduoda Sovietų Valstijų valdžios pasportus. Prabuvisius iš kitų miestų žmones pristinkame ant stočių New York ir utekiame nakvyne. Mes užlaikome 38 kambariuis namą. Palydim keleivius ant laivų ir nurekam į bagažus. Žodžiu sakant, pilnai tampa apripinti tie, kurie kreipiasi mūsų agentūrą su visokiais reikalais. Vargo ir nelaimių nedatirs niekad tie, kurie pas mus atsilankys. Brangūs Tautiečiai kurie manote, keliaut į savo senąją tėvynę—Lietuva, kviečiame visus kreipiti į mūsų agentūrą laišku arba ypatiskai, o visada aplaikiuste pažintus patarimus, nes mūsų yra prideryste patarnauti visomenai. Reikalaukite laivakortėjų ir pinigų kurso artimiausiam mūsų ofise.

Geo. J. Bartaszius 498 Washington Street, New York City

NAUJAS IŠRADIMAS advertisement for hair tonic featuring an image of a bottle and text: Nors ir pleiskanų galvoj randasi ir plaukai slenką, tai visai nereikia nustoti vilties ir pasileavoti plikiams. VYRAI IR MOTERYS, ar jums jau yra žinoma, kad tapo išrasta gyduole prasidėjusi pleiskanų ir sulaukymui plaukų slinkimo? JIESKOK PAGELBOS, KUR GALIMA RASTI Sen-Rayto Hair Tonic (plaukų tonikas), tai yra vėliausias išradimas ir pasekmingiausias gyduole nuo pleiskanų ir plaukų slinkimo. Be to dar, sustiprina plonėjantčius plaukus, padaro juos labai švelniais ir briliantavai blizgančiais. [SITEMYK! Zemiau pasirašiusi kompanija absoliutiškai gvarantuoja Sen-Rayto Plaukų Toniką, jog jis greitai ir visiškai prasalina pleiskaną ir sulauko plaukų slinkimą. VISUOMET reikalaukite Sen-Rayto Plaukų Toniką pas barberius ir aptiekios arba pirkitė iš agentų. Gražaus formato, šauni 8 oz. (pus svaro) bonkute parduodu už \$1.00; 4 oz. — už 60c. Išbandymui jo gerumo, iškirpkite šį kuponą, pažymėdami savo vardą ir adresą ir įdėkite 10c. vertės stampų padengimui persiuntimo laišu, o mes prisiusime samplą.

Form for requesting a sample of Sen-Rayto Hair Tonic, including fields for name, address, and city.

GRABORIUS advertisement featuring an image of a horse-drawn carriage and text: Telephone 2851 Greenpoint J. Levandauskas GRABORIUS 272 Berry Street BROOKLYN, N. Y. Telephone 2360 Greenpoint J. GARŠVA

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS advertisement featuring an image of a man and text: Nufotografuoja ir nusamlevoja visokių paveikslus įvairiausiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su am eikonišvais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 173 Bridge St. C. Brooklyn, N.Y. Telephone 2360 Greenpoint. LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS. Paveikslus vestuvių, šeimynų ir pavienių ypatų padirbu tikrai artistiskai; atnaujinu senus ir krajavus ir sudaro su am eikonišvais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 173 Bridge St. C. Brooklyn, N.Y. Telephone 2360 Greenpoint. MOTIEJUS KICHAS 227 Bedford Ave., BROOKLYN, N.Y. Tarpe North 4-tos ir 5-tos gatvės.

DIDELIS MASKARADŲ BALIUS! PARENGTAS L. G. KLIUBO Subatoj, 13 d. Lapkričio-November NEW PLAZA SALEJE Kampas Havemeyer ir Grand Sts., Brooklyn, N.Y. Pradžia 7:30 val. vakare. Šis balius bus labai įvairus, nes grajins Benas ir Orkestra. Taipgi yra paimta dvi salės prie daikto. Už įvairiausią apsirėdymą paskirta 10 dovanų, 5 del moterų ir 5 del vyrų. IŽANGA TIK 50 CENTŲ. Taipgi, nepamirškite dienos, kad nepraleistumėte progos pamatyti tą didžiausią Balių. Kviečia KOMITETAS.